

سنجش هویت موجود در محیط بر کیفیت زندگی افراد نمونه مورد مطالعه شهرک فرهنگیان رشت

متین فرزیدی*، سید باقر حسینی^۲، رضا پرویزی^۳

m.farzidi@deylaman.ac.ir

hosseini@iust.ac.ir

reza.parvizi@deylaman.ac.ir

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری مؤسسه آموزش عالی دیلمان لاهیجان، گیلان، ایران

۲- دانشیار، عضو هیئت علمی دانشگاه علم و صنعت ایران، تهران، ایران

۳- مربی، عضو هیئت علمی مؤسسه آموزش عالی دیلمان لاهیجان، گیلان، ایران

چکیده

مفهوم هویت ارتباط تنگاتنگی با انسان دارد و از طریق تعامل میان انسان و محیط پیرامونش ایجاد می‌گردد. بنابراین ابتدا باید در محیط، شرایط و اقداماتی مهیا گردد که این امر فراهم شود. کیفیت محیط سکونتی هم بیانگر اصولی است که زیستگاه مطلوب را از نظر ساکنان آن ایجاد کند. برقراری هویت مکان بر کیفیت مجتمع زیستی مطلوب تأثیرگذار بوده و در یک راستا قرار دارند. هدف از انجام این پژوهش، پی بردن به شرایط مؤثر بر هویت و بررسی کردن آن‌ها در شهرک مورد مطالعه می‌باشد تا سطح هویت مکانی و در پی آن درجه کیفیت آن مکان مشخص گردد. روش کار در مقاله مورد نظر، تحلیل محتوا (علی تطبیقی) و گردآوری اطلاعات به صورت کتابخانه‌ای و اینترنتی است. موضوع پژوهش، شهرک مسکونی فرهنگیان واقع در شهر رشت، استان گیلان می‌باشد. در این مقاله ابتدا راجع به موضوعات تحقیق یعنی هویت و کیفیت، توضیحات و معیارها و نظریه‌ها بیان گردیده سپس به تطبیق معیارها با واقعیت موجود و در نهایت نتیجه‌گیری پرداخته شد. نتایج حاصل نشان می‌دهد که شهرک فرهنگیان از نظر امکانات در سطح بالایی بوده ولی از جهت عوامل بصری و معیایایی چون خوانایی و امنیت و عوامل زیباشناختی دارای ضعف شدید می‌باشد که در انتها پیشنهاداتی ذکر گردیده است.

واژه‌های کلیدی: هویت، کیفیت، شهرک مسکونی

۱- مقدمه

مردم به واحدهای فضایی هویت‌دار نیاز دارند تا به آن‌ها تعلق داشته باشند. منظور از هویت خاصیتی است که توسط قیاس یک پدیده یا تصویری از گونه‌های مشابه آن که در ذهن نقش بسته است پدید می‌آید. امکان بازشناسی خاطرات و پاسخگویی به انتظارات شهروندان از یک فضا، خاصیتی را می‌طلبد که به آن هویت می‌گوییم [۱]. رلف ادوارد هویت مکان را شامل: ارزشهای فردی و جمعی، انتظارات اولیه، تجربیات، نیت و مقاصد انسان، روح مکان، زمان، تعاملات اجتماعی، فعالیتها و تعاملات بین انسان-مکان و انسان-انسان، تحریک کننده (محرك بینایی، شنوایی، بویایی، حرکت، المسه، حافظه، تصور و پیش بینی) میداند [۲]، [۳]. از طرفی نوربرگ شولتز هم رویدادها و حوادث، مصالح، شکلها، رنگها و بافتها را در ایجاد هویت مکان مؤثر می‌بیند [۴]. کیفیت‌های فضایی، کیفیت‌های توپولوژیک فضا می‌باشند. به این معنا که کیفیت‌های فضایی وابسته به هندسه فضا (ابعاد اجزاء، جایگاه فاصله کمی میان اجزاء یک فضا و غیره) نبوده، بلکه وابسته به مناسباتی است که از آن روابط هندسی ناشی می‌گردند. مانند نحوه مجاورت عناصر، ترتیب آن‌ها، جدایی، محاط شدگی و پیوستگی آنها [۱].